

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ხრამჭესი 2“ აქციონერს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 31 იანვარს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2023 წლის 29 სექტემბერი

თბილისი, საქართველო

ინგარ რაო

ხრამკესი-II

ა. აფაქიძის ქ. 7, ბინა 6; ქ. თბილისი 0171; საქართველო; ტელ.: +995 0322 33 08 29; ფაქსი: +995 0322 21 61 69
7, A. Apakidze Str., app. 6; 0171 Tbilisi; Georgia; Tel.: +995 0322 33 08 29; Fax: +995 0322 21 61 69

№ _____

სააქციო საზოგადოება

ხრამკესი II 228882073

წლიური ანგარიში

2022 წელს გაწეული

მუშაობის შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი :

დევი კანდელაკი

29 სექტემბერი 2023 წ.

სააქციო საზოგადოება

ხრამჭესი II 228882073

წლიური ანგარიში

2022 წელს გაწეული

მუშაობის შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი :

დევი კანდელაკი

29 სექტემბერი 2023 წ.

შინაარსი

1. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებების განვითარების შედეგების შესახებ.....	1
2. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები	1
3. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები.....	3
5. შესყიდვითი საქმიანობა	5
6. კომპანიის აქციებზე გამოცხადებული (დარიცხული) დივიდენდების შესახებ ანგარიში	6
7. კორპორაციული მართვა.....	6
9. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა.....	8
10. გარემოს დაცვა	11
11. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისათვის	13

1. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებების განვითარების შედეგების შესახებ

საზოგადოების საქმიანობის ძირითად მიმართულებას ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია წარმოადგენს. სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასებით, საზოგადოების საქმიანობის განვითარების გზა მთლიანობაში წარმატებულია. თავისი მოღვაწეობის ამ პერიოდის მანძილზე სს „ბრამპესი II“-მა კომპანიის სტაბილური ფუნქციონირება მოახერხა და შეძლო მიეღო წმინდა მოგების სახით 11 439 ათასი ლარი.

სამეთვალყურეო საბჭოს ენიჭება განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი როლი აქციონერთა უფლებების უზრუნველყოფაში, კომპანიის სტრატეგიის ფორმირებისა და რეალიზაციის საქმეში და აგრეთვე მისი წარმატებული ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობის უზრუნველყოფაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა ორგანიზებული იყო დამტკიცებული სამუშაო გეგმის შესაბამისად, რეგულარულად კონტროლდებოდა დავალებებისა და გადაწყვეტილებების შესრულების პროცესი. საანგარიშო პერიოდში შეუსრულებელი გადაწყვეტილებები არ ფიქსირდება.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუშაობის შეფასებისას უნდა აღინიშნოს, რომ თავისი უფლებების განხორციელების და მოვალეობების შესრულების დროს ყველა წევრი მოქმედებდა საზოგადოების ინტერესების დაცვით, კეთილსინდისიერად და გონივრულად, აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ყველა სხდომაში.

მომდევნო წლებშიც სამეთვალყურეო საბჭო, ჩვეულებისამებრ, განსაკუთრებულად დიდ ყურადღებას დაუთმობს კორპორაციული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და კომპანიის მომგებიანობის ამაღლებას, ასევე მდგრადი, საიმედო და კონკურენტუნარიანი პოლიტიკის გატარებას რეალიზაციის ძირითად ბაზრებზე.

2. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

საზოგადოების ძირითადი სამეწარმეო და ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება შემდეგნაირად დახასიათდეს:

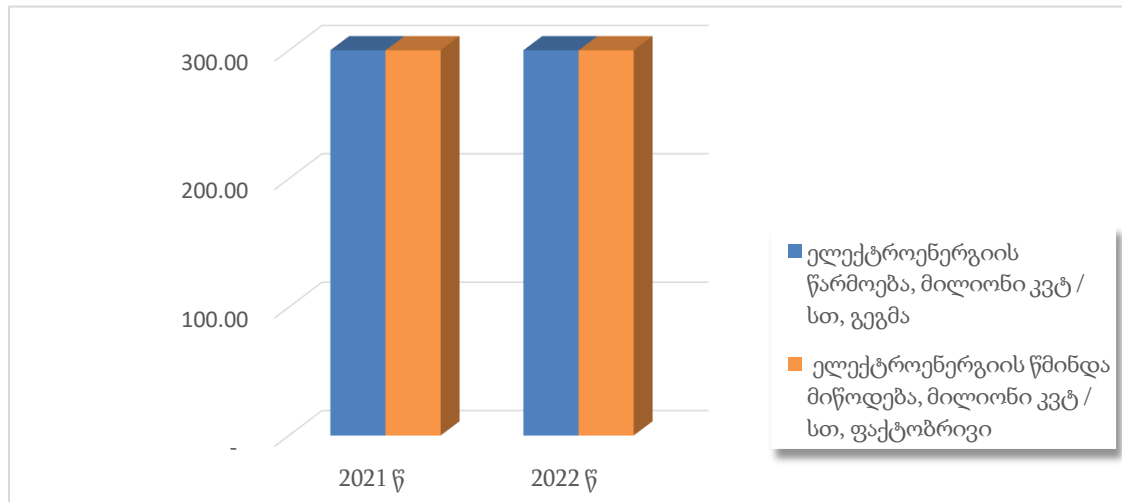
საქმიანობის ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლები

მილიონი კვტ ჰსთ

მაჩვენებლები	2021წ	2022 წ	% ცვლილება ¹
ელექტროენერგიის გამომუშავება	319	327	2.5%
ელექტროენერგიის ხარჯვა საკუთარი საჭიროებებისათვის და დანაკარგები ტრანსფორმატორებში	4.4	3.7	-15.9%
ელექტროენერგიის სასარგებლო გაშვება	314	324	3.2%

წარმოების ძირითადი მაჩვენებლების დინამიკა მეტყველებს ელექტროენერგიის გამომუშავების ზრდაზე, რაც გამოწვეულია წყალუხვობის ზრდაზე, რომელიც 2022 წელს დაფიქსირდა.

აქ და შემდეგში მონაცემების პროცენტული თანაფარდობა გამოთვლილია იმ მონაცემებით, რომლებიც ცხრილში შესაბამისი განზომილების შეზღუდვით აისახა

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 28.11.2019 წლის N31 დადგენილების საფუძველზე განისაზღვრა სს „ხრამჭესი II“-ის ახალი გრძელვადიანი ზღვრული ტარიფები 2025 წლამდე:

- ▶ 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით – 12.304 თეთრი/კვტს;
- ▶ 2022 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით – 3.767 თეთრი/კვტს.
- ▶ 2025 წლის 1-ლი იანვრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით – 3.5 თეთრი/კვტს

იაპონურ იენტან მიმართებით ლარის კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებით, სემეკის დადგენილება N2-ის (24.02.2022) საფუძველზე 2022 წლის 1-ლი მარტიდან 2024 წლის 31 დეკემბრამდე ელექტროენერგიის რეალიზაციის ტარიფი 0.04149 ლარი/კვტს – მდე გაიზარდა. შემოსავალმა ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან ფულადი სახით 13271 ათასი ლარი შეადგინა.

ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები

ათასი ლარი

მაჩვენებლების დასახელება	2021წ.	2022წ.	% ცვლილება
ძირითადი საქმიანობიდან მიღებული მოგება (ზარალი), ათასი ლარი	26 645	11 439	-57.1%
EBITDA	33 603	7 976	-76.3%
რენტაბელურობა EBITDA-ს მიხედვით, %	86.9%	60.1%	-30.8%
აქტივების რენტაბელურობა (ROA), %	25.7%	10.8%	-58.0%
საკუთარი კაპიტალის რენტაბელურობა (ROE), %	37.5%	12.1%	-67.7%
მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	0.49	1.21	146.9%
ფინანსური მდგრადობის კოეფიციენტი	0.68	0.88	29.4%
აღებულ სესხსა და საკუთარ აქტივებს შორის თანაფარდობა	0.47	0.14	-70.2%
ვალი/EBITDA	0.36	0.77	113.9%
წმინდა ვალი, ათასი ლარი	6,116	-3,961	-164.8%

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლების საშუალებით საზოგადოების შემოსავლიანობის შემცირების ილუსტრაცია ხდება, რასაც ცხადყოფს ისეთი ინდიკატორების დაცემა, როგორიცაა რენტაბელობის მაჩვენებლები. აღნიშნული შემცირება დაკავშირებულია 2022 წელს ელექტროენერგიის ტარიფის შემცირებასთან, რაც თავის მხრივ, გათვალისწინებული იყო ელექტროენერგიის რეალიზაციის გრძელვადიანი ტარიფებით, რომლებიც 2011 წლიდან 2025 წლამდეა განსაზღვრული.

გადახდისუნარიანობა და საკრედიტო რისკის დონე უმჯობესდება, რასაც ლიკვიდურობისა და ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლების დადებითი დინამიკა ამტკიცებს.

ისევე როგორც წინა პერიოდში, საანგარიშო წელსაც უარყოფითია მაჩვენებელი „სუფთა ვალი“, რაც იმას ნიშნავს, რომ ფულადი საშუალებების მოცულობა საკრედიტო ვალდებულებების მაჩვენებელს აღემატება, მონაცემის უარყოფითი ზრდა კი ფულადი საშუალებების ნაშთის ზრდასთანაა დაკავშირებული.

მონაცემები განსაზღვრულია საზოგადოების 2022 წლის ფინანსური (საბუღალტრო) ანგარიშგების მაჩვენებლების მიხედვით, ფასს-ის სტანდარტების შესაბამისად და დამოწმებულია EY Georgia LLC-ის აუდიტორის მიერ.

3. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები

რეფორმა ენერგეტიკულ სექტორში

2006 წელს, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა დადგენილება № 3259 "საქართველოს ენერგეტიკის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ". ამ მარეგულირებელი დოკუმენტის აღსრულების ფარგლებში დაისახა გეგმა კონკურენტუნარიან (საბითუმო) ბაზარზე გადასვლის შესახებ, რომელიც ლიბერალიზაციის სპეციფიკურ ეტაპებს მოიცავდა. გეგმაში გათვალისწინებული იყო მომხმარებლის კონკურენტულ ბაზარზე ეტაპობრივი შესვლა.

2014 წელს ევროკავშირმა და საქართველომ ხელი მოაწერეს ასოცირების ხელშეკრულებას, რომლის განუყოფელი ნაწილია ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის ზონის ხელშეკრულება. 2016 წლის 18 ოქტომბერს, საქართველომ ხელი მოაწერა ოქმს ევროპულ ენერგეტიკულ საზოგადოებაში შესვლის შესახებ და ავტომატურად მიუერთდა ელექტროენერგიასთან, გაზთან, ნავთობთან, განახლებადი ენერგიის წყაროებთან, ენერგოეფექტურობასა და გარემოსთან დაკავშირებულ იმ დირექტივებსა და წესებს, რომლებიც ევროკავშირს გააჩნია.

ენერგეტიკულ საზოგადოებაში გაწევრიანების ოქმის მიხედვით, საქართველომ ენერგომატარებლების მაშ შორის ელექტროენერგიის თავისუფალი ბაზრის შექმნისა და, ამავდროულად, თავისუფალი კონკურენციის პრინციპის დაცვის ვალდებულება აიღო. ამ რეფორმის განსახორციელებლად შემუშავდა კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“. ეს კანონი 2019 წლის 20 დეკემბერს იქნა მიღებული და იმავე დღეს შევიდა ძალაში; ამასთან, გარდამავალი პერიოდი 2022 წელს დასრულდა. 2022 წლის მარტიდან იგეგმებოდა ელექტროენერგიის ორგანიზებული საბითუმო ბაზრების ამოქმედება, მათ შორის:

- ▶ საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა (ვაჭრობა ხორციელდება ელექტროენერგიის მიწოდებამდე ერთი დღით ადრე, ან მიწოდების დღეს);
- ▶ საბალანსო ელექტროენერგიისა და დამხმარე სერვისების ბაზარი (სადაც ვაჭრობის საგანია საბალანსო ელექტროენერგია და საქართველოს ენერგოქსელში სტაბილური სიხშირეების მხარდაჭერა).

ზემოაღნიშნული ბაზრების გარდა, 2022 წლიდან ორმაგი ხელშეკრულებების საბითუმო ბაზრის (ელექტროენერგიით ვაჭრობისა და ყიდვა-გაყიდვის გრძელვადიანი შეთანხმებების გაფორმებისათვის შექმნილი ონლაინპლატფორმის) ამოქმედებაც იგეგმებოდა.

თუმცა, ამჟამად არსებული მდგომარეობით, საქართველოს ენერგეტიკის კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების თანახმად, ელექტროენერგიის ორგანიზებული საბითუმო ბაზრების გაშვება 2023 წლის აპრილამდე გადაიდო.

ამ რეფორმას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის წარმოებასა და კომერციულ საქმიანობაზე, რადგან კომპანიისთვის ტარიფები დაწესებულია გრძელვადიანი პერიოდით 2025 წლამდე. 10.12.2020 წ-ის №740 ბრძანებულებით საზოგადოება საჯარო მომსახურების მიმწოდებელი საწარმოების (რეგულირებადი სადგურების) სიაში შევიდა. ეს ნიშნავს, რომ კომპანიის ტარიფები ფიქსირდება და ბირჟაზე ელექტროენერგიის ფასზე არ არის დამოკიდებული. მწარმოებელთა ტარიფების დერეგულაცია 2027 წლის პირველი იანვრიდან იგეგმება და, შესაბამისად, ამ ეტაპზე რეფორმა უფრო მეტად გამანაწილებელ კომპანიებს შეეხება.

საზოგადოებამ მეთოდიკის „სს ხრამჭესი II-ის არაპროფილური აქტივების გამოვლენა და განკარგვა“ შესაბამისად ჩატარა აღწერა, ანუ მოახდინა ადგილზე არსებული გრძელვადიანი აქტივების სრული ინვენტარიზაცია, რაც აქტივების ფაქტობრივი არსებობის ბუღალტრული აღრიცხვის რეგისტრების მონაცემებთან შეპირისპირებას გულისხმობს. ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციის შედეგების გამოყენებით ჩატარდა აქტივების პროფილურობის ანალიზი. პირველ რიგში, გამომდინარე იქიდან, რომ საზოგადოების საქმიანობის ერთადერთ სახე ელექტროენერგიის წარმოებაა, სს „ხრამჭესი I“-ის აქტივების მთელი კომპლექსი განისაზღვრა მმართველობითი აღრიცხვის ერთ ერთეულად და სახელად “ხრამჭესი II“ ეწოდა. საზოგადოების მმართველობის მხრიდან არაპროფილური აქტივების გამოვლენის (გრძელვადიანი აქტივების პროფილურობის განსაზღვრის) მიზნით ჩატარებული ანალიზის საფუძველზე გამოცხადდა, რომ კვლევის ობიექტის შესწავლისას არაპროფილური აქტივები არ გამოვლენილა.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭომ სს “ხრამჭესი II“-ის არაპროფილური აქტივებისა და არაპროფილური აქტივების რეესტრის განკარგვის პროგრამის შემუშავება არამიზანშეწონილად მიიჩნია (ოქმი N18 – 27.12.2022).

4. საინვესტიციო საქმიანობა

2022 წელს კომპანიამ განახორციელა ინვესტიციები კაპიტალდაზანდების სახით:

მუხლის დასახელება	თანხა
ფინანსირება, ათასი ლარი დღს-ს ჩათვლით	6 096
ათვისება, ათასი ლარი დღს-ს გარეშე	7867
ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციაში შეყვანა, ათასი ლარი დღს-ს გარეშე	3 457

5. შესყიდვითი საქმიანობა

2022 წელს შესყიდვის საქმიანობის განხორციელებისას, საზოგადოება ხელმძღვანელობდა დებულებით “სს „ზრამჭესი II“-ის საჭიროებებისთვის საქონლის, მომსახურების და სამუშაოების რეგლამენტირებული შესყიდვების ჩატარების წესის შესახებ”, რომელიც დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, (ოქმი N8, 30.07.2021).

სს „ზრამჭესი II“-ის შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამა 2022 წლისთვის დამტკიცებულია ცენტრალური შესყიდვის კომიტეტის გადაწყვეტილებით (ოქმი № 390-0008-2021; 15.12.2021) 2431 ათას ლარზე (დღგ-ს გარეშე) და მასში 37 ლოტია.

2022 წელს სს „ზრამჭესი II“-ის ინტერესების უზრუნველსაყოფად განხორციელებულ იქნა 33 შეძენა, რისთვისაც დაიხარჯა 2323 ათასი ლარი (დღგ-ს გარეშე).

№№	დასახელება	რაოდენობა	შესყიდვების საერთო ღირებულება დღგ-ს გარეშე (ათასი ლარი)
1	შეთავაზების ღია მოთხოვნა	18	1552
2	ფასების ღია მოთხოვნა	1	11
3	ერთადერთი მიმწოდებლისგან შესყიდვა	3	638
4	შესყიდვების რიგი 25000 ათას ლარამდე	11	122
	სულ	33	2323

2022 წლისთვის შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამის (შწკპ) შესრულების მოცულობამ (შესყიდვების წლიურ კომპლექსურ პროგრამაში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით) შეადგინა 96% ღირებულების მიხედვით და 100% რაოდენობის მიხედვით.

6. კომპანიის აქციებზე გამოცხადებული (დარიცხული) დივიდენდების შესახებ ანგარიში

ერთადერთი აქციონერის მიერ 2017 წლის 17 ივლისს მიღებული N2 გადაწყვეტილებით დამტკიცებული სადივიდენდო პოლიტიკით განისაზღვრება შემდეგი ძირითადი პრინციპები:

- ▶ საზოგადოების მიერ დივიდენდების გადახდის უზრუნველყოფის პრინციპი;
- ▶ საზოგადოების ფინანსური მდგრადობისა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის პრინციპი;
- ▶ საზოგადოების საინვესტიციო საქმიანობის ფინანსირების წყაროების ოპტიმალურობის უზრუნველყოფის პრინციპი.

სადივიდენდო პოლიტიკის მიზანია საზოგადოებისა და აქციონერების ინტერესების ბალანსის უზრუნველყოფა დივიდენდების ოდენობის, მათი გადახდის პირობებისა და წესების განსაზღვრისას.

სს „ზრამჭესი II“-ის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 2 524 699 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შეადგენს 2 524 699 ცალს და თითოეულის ნომინალური ფასი 1 ლარით განისაზღვრება.

დივიდენდების ისტორია

წელი	დივიდენდების დარიცხვისა და გადახდის საფუძველი	დივიდენდების ოდენობა (ათასი ლარი)
2014	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N2 – 18.09.2014	4 206
2015	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N1 – 14.03.2015 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N3 – 10.09.2015 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N4 – 25.12.2015	19 500
2016	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N1 – 21.03.2016 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N3 – 29.09.2016 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N4 – 27.12.2016	18 000
2017	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N3 – 27.12.2017	7 800
2018		–
2019	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N1 – 25.03.2019 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N3 – 27.12.2019	22 500
2020	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N2 – 28.12.2020	20 000
2021	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება N3 – 29.12.2021	32 000

7. კორპორაციული მართვა

2022 წელს სს „ზრამჭესი II“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შეჯამებისას შეიძლება აღინიშნოს, რომ 2022 წელს ჩატარებულ იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს 19 დაუსწრებელი კრება, რომლებზეც განხილულ იქნა 39 საკითხი. საანგარიშო პერიოდისთვის შეუსრულებელი გადაწყვეტილებები არ ფიქსირდება.

2022 წელს საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებებით განისაზღვრა საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებები – მ.შ. საზოგადოების აქციონერების წლიური საერთო კრების მომზადება და ჩატარება – 2021 წლის შედეგების მიხედვით.

ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება იყო კომპანიის ბიზნეს გეგმის დამტკიცება 2023–2027 წლებისთვის, მ.შ. საინვესტიციო პროგრამების 2023–2027 წლებისათვის. რეგულარული წესით განიხილებოდა სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშები დავალებების შესრულებისა და კორპორატიული ღონისძიებების გამართვის გეგმის შესახებ; ასევე განხილულ იქნა ანგარიშები საზოგადოების ბიზნესგეგმის შესრულების შედეგების შესახებ. გარდა ამისა, დამტკიცებულ იქნა ლოკალური ნორმატიული აქტები, რომელთა მიზანსაც კომპანიის საქმიანობის დარეგულირება წარმოადგენს.

საზოგადოების წესდების შესაბამისად, ერთპიროვნული აღმასრულებელი ორგანოს უფლებამოსილებას ახორციელებს გენერალური დირექტორი. კოლეგიური აღმასრულებელი ორგანო გათვალისწინებული არ არის.

8. საზოგადოების შიდა კონტროლის სისტემის მახასიათებლები

სააქციო საზოგადოებაში ფუნქციონირებს შიდა კონტროლის სისტემა (შკს) ,რომელიც უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსურ, სამეურნეო და ეკონომიკურ საქმიანობაზე რეგულარული კონტროლის მექანიზმების რეალიზაციას, ამასთან ხელს უწყობს საქმიანობის სტრატეგიული და ოპერატიული მიზნების მიღწევას, ზრუნავს აქტივების შენარჩუნებაზე, საკანონმდებლო და შიდა ნორმატიული დოკუმენტებით გათვალისწინებული რეგულაციების დაცვაზე, ანგარიშგების სისრულესა და საიმედოობაზე.

სააქციო საზოგადოებას არ აქვს დამტკიცებული შიდა კონტროლის სფეროში მუშაობის მარეგულირებელი დებულება.

შკს მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოს, ერთპიროვნულ აღმასრულებელ ორგანოს გენერალური დირექტორის სახით და ორგანიზაციის თანამშრომლებს. სარევიზიო კომისია არ არის არჩეული და კომპანიას არ აქვს შიდა აუდიტის სამსახური.

9. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა

პერსონალის მართვა

ადამიანური კაპიტალის განვითარების სფეროში სს „ხრამჭესი II“-ის საქმიანობის პრიორიტეტულ მიმართულებებს საანგარიშო პერიოდში მმართველობითი სისტემის ეფექტურობის ამაღლება წარმოადგენდა. კერძოდ:

- ▶ პერსონალის განვითარება და ახალგაზრდა სპეციალისტების მოზიდვა;
- ▶ თანამშრომლების მომზადების, გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზება;
- ▶ თანამშრომლების პროფესიული კარიერის დაგეგმვა და განვითარება;
- ▶ საკადრო რეზერვის მომზადება;
- ▶ პერსონალის მოტივაციის სისტემის გაუმჯობესება;
- ▶ სოციალური პარტნიორობის განვითარება;
- ▶ კორპორაციული პოლიტიკის როლის გაძლიერება.

საკადრო პოლიტიკა

როგორც წინა წლებში, კომპანიის საკადრო პოლიტიკა კომპანიის მენეჯმენტისა და საწარმოო სტრატეგიის შემადგენელი ნაწილია, რომელიც მიმართულია ძირითადი მიზნების მიღწევასა და კომპანიის წინაშე არსებული ამოცანების გადაწყვეტაზე.

კომპანიის საკადრო პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებებია კომპანიის თანამშრომლების უწყვეტი პროფესიული მომზადების დაგეგმვა და განხორციელება, რაც მოიცავს პერსონალის მომზადებას, გადამზადებასა და კვალიფიკაციის ამაღლებას, აგრეთვე თანამშრომლების შრომის დაცვის საკითხებს.

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საშტატო განრიგი სრულადაა დაკომპლექტებული, თანამშრომელთა ფაქტობრივი რაოდენობა 76 ადამიანია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თანამდებობრივი კატეგორიების მიხედვით პერსონალის სტრუქტურა სააქციო საზოგადოებაში შემდეგნაირად არის წარმოდგენილი: მენეჯერები – 7 ადამიანი, სპეციალისტი და ტექნიკური თანამშრომლები – 30 ადამიანი და მუშები – 39 ადამიანი.

პერსონალის სტრუქტურა თანამდებობრივი კატეგორიების მიხედვით 2022 წლის ბოლოს მდგომარეობით

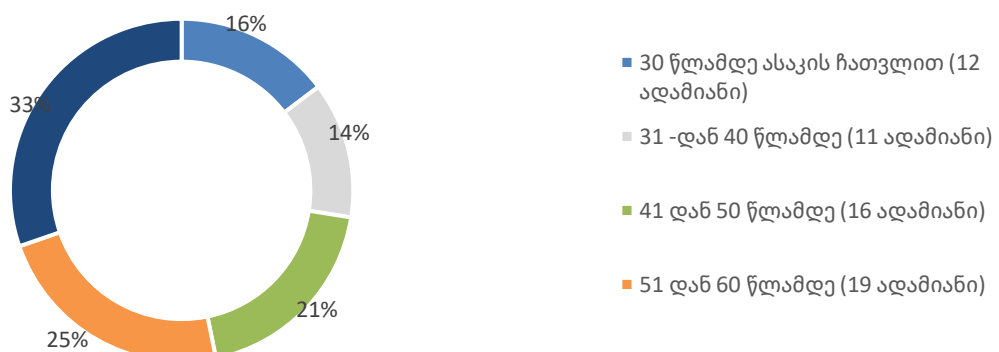
კომპანიის თანამშრომელთა თვისობრივი შემადგენლობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია: უმაღლესი განათლების მქონე თანამშრომლები – 38 ადამიანი, საშუალო ტექნიკური განათლებით – 15 ადამიანი. საშუალო განათლებით – 23 ადამიანი.

პერსონალის სტრუქტურა განათლების მიხედვით 2022 წლის ბოლოს მდგომარეობით

კომპანიის პერსონალის ასაკობრივი სტრუქტურა 2022 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით: 30 წლამდე ასაკის (ჩათვლით) – 12 ადამიანი, 31–დან 40 წლამდე ასაკის – 11 ადამიანი, 41–დან 50 წლამდე ასაკის – 16 ადამიანი, 51–დან 60 წლამდე ასაკის – 19 ადამიანი, ხოლო 60 წელზე მეტი ასაკის – 18 ადამიანი. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებულთა საშუალო ასაკი 49 წელია.

პერსონალის სტრუქტურა ასაკის მიხედვით წლის ბოლოს მდგომარეობით 2022 წლის ბოლოს

სს „ხრამჭესი II“ სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე კომპანიად ახდენს საკუთარი თავის პოზიციონირებას. კომპანიისთვის ერთ-ერთ აქტუალურ პრობლემას კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვა და შენარჩუნება წარმოადგენს. კომპანიის მმართველობამ უნდა მიიღოს ზომები ახალი სპეციალისტების მოსაზიდად და არსებული სპეციალისტების შესანარჩუნებლად. ეს თანამშრომლები, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის კონკურენტებისათვის მოთხოვნად კადრებს წარმოადგენენ, მზად არიან ასეთ მოშორებულ რაიონში იმუშაონ. კადრების შენარჩუნების მიზნით 2022 წლის სექტემბერში მოხდა ყველა თანამშრომლის ხელფასის ინდექსირება 19,1%-ით.

სადგური მდებარეობს მაღალმთიან ხეობაში, სადგურისა და ჰიდრონაგებობებისკენ მიმავალი გზები კრიტიკულ მდგომარეობაშია, ხოლო საზოგადოებრივი ტრანსპორტი არარეგულარული, ზამთარში სამარშუტო რეისები ხშირად უქმდება. მაღალკვალიფიციური ტექნიკური პერსონალის ძირითადი ნაწილი თბილისში ცხოვრობს. ამ მხრივ, პერსონალის ტრანსპორტირება რთული იყო მრავალი წლის განმავლობაში. ამჟამად ტექნიკური პერსონალი მაღალი გამავლობის მქონე მანქანებითაა უზრუნველყოფილი.

საზოგადოება ყოველწლიურად ატარებს ტრენინგებს ელექტროტექნიკური პერსონალისთვის და ასევე ახდენს ელექტროაღჭურვილობის ექსპლუატაციის დროს უსაფრთხოების (შრომის დაცვის) წესების, ელექტროაღჭურვილობის ტექნიკური ექსპლუატაციის წესების, სახანძრო უსაფრთხოების და პირველადი სამედიცინო დახმარების წესების ცოდნის შემოწმებას. 2022 წელს სს „ხრამჭესი II“-ში 35-მა თანამშრომელმა გაიარა ატესტაცია.

საზოგადოება ყოველწლიურად უზრუნველყოფს ყველა თანამშრომლის სამედიცინო დაზღვევას. 2022 წელს თანამშრომლების დაზღვევაზე გაწეულმა ხარჯმა 46 ათასი ლარი შეადგინა.

სადგურზე ასევე შექმნილია და მოქმედებს სამედიცინო პუნქტი, რომელიც აღჭურვილია პირველადი სამედიცინო დახმარების გაწევისთვის საჭირო საშუალებებით.

სტრატეგიული სოციალური პოლიტიკის გარდა, რომლის ფარგლებში საზოგადოება ყველა ღონეს მიმართავს თანამშრომლებისთვის შრომის და ცხოვრების ნორმალური პირობების უზრუნველსაყოფად, საზოგადოება თავისი შესაძლებლობების შესაბამისად ეწევა ქველმოქმედებას, რაც სს „ხრამჭესი II“-ის სოციალური პასუხისმგებლობის ნაწილს წარმოადგენს.

სს „ხრამჭესი II“-ის საქველმოქმედო და სპონსორული საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს სადგურის მახლობლად მდებარე სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებისათვის ყოველწლიური დახმარების გაწევა. 2022 წელს დახმარება გაეწია ქციის ხეობაში მდებარე მონასტერს და ასევე დაბა ბედიანში, წმინდა გიორგის სახელობის მონასტერთან არსებულ საბავშვო ცენტრს. უსასყიდლო დახმარების გაწევა დადებითად აისახება კომპანიის საზოგადოებრივ იმიჯზე.

10. გარემოს დაცვა

ეკოლოგიური მართვის სისტემა (დანერგვა, ფუნქციონირება, სერტიფიკაცია)

წარმოების საქმიანობის გარემოსდაცვითი ასპექტების მართვის მიზნით, კომპანიის გენერირებად აქტივებში დაინერგა გარემოს მართვის სისტემა (EMS). EMS სერტიფიცირება საერთაშორისო სტანდარტის, ISO 14001-ის მიხედვით პირველად 2015 წელს განხორციელდა. 2021 წელს წარმატებით განხორციელდა გარემოს მართვის სისტემის რესერტიფიკაციის აუდიტი და საზოგადოებას გადაეცა შესაბამისობის სერტიფიკატი ISO 14001: 2015№1210450706 TMS, რომლის ვადაც 2024 წლის 28 სექტემბერს იწურება. 2022 წელს ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ეფექტურობის პირველი ზედამხედველობითი აუდიტი ჩატარდა რომლის ფარგლებშიც მოწვეულ იქნა გარე ორგანიზაცია TUV Austria CERT GmbH და გაცემულ იქნა შესაბამისობის სერტიფიკატი. 2023 წლისთვის დაგეგმილია ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ეფექტურობის ზედამხედველობითი აუდიტის განმეორებითი ღონისძიება, რომელშიც გარე ორგანიზაცია იქნება ჩართული.

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ხარჯები

2022 წელს გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საერთო ხარჯები 13%-ით შემცირდა და შეადგინა 23 ათასი ლარი (ზემოაღნიშნული კლება ძირითადად განპირობებულია 2021 წელს ჩატარებული რესერტიფიკაციის აუდიტით, რომელიც ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ტარდება).

გარემოს დაცვის ტრადიციულ სფეროებში საინვესტიციო ხარჯები გათვალისწინებული არ იყო.

ბუნების დაცვის ღონისძიებებთან დაკავშირებული მიმდინარე ხარჯები 14%-ითაა გაზრდილი და 8.43 ათას ლარს შეადგენს.

წყლის რესურსების გამოყენება

2021 წელს წყლის რესურსების (ზედაპირული წყლის ობიექტების) მოხმარების საფასურმა 0,45 ათასი ლარი, 2022 წელს კი 0,46 ათასი ლარი შეადგინა.

კომპანიის წყლის მოხმარების მოცულობა 2021–2022 წლებში, მილიონი მ³

მაჩვენებლის დასახელება	2021	2022	% ცვლილება
სულ მოხმარებული წყალი, მათ შორის	448.006	460.054	2.7%
ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან	447.585	459.403	2.6%
გარე მიმწოდებლებისგან	0.421	0.651	54.6%
მიწისქვეშა წყლის ობიექტებიდან	–	–	–
წყლის განმეორებითი მოხმარების სისტემებიდან	–	–	–
წყლის მიწოდების საბრუნავ სისტემებში გამოყენებული წყლის ბრუტო მოცულობა, %	–	–	–
საბრუნავი და ხელმეორედ გამოყენებული წყლის წილი წყლის მოხმარების საერთო მოცულობაში, %	–	–	–

2022 წელს ზედაპირული წყაროებიდან ამოღებული წყლის მოცულობა გაიზარდა 12 მილიონი მ³ –ით, რაც განპირობებულია ელექტროენერგიის გამომუშავების ზრდით.

კომპანიის წყლის ჩაშვების მოცულობა 2021–2022 წლებში, მილიონი მ³

მაჩვენებლის დასახელება	2021	2022	% ცვლილება
წარმოქმნილი ჩამდინარე წყალი სულ:	448	460	2.7%
– განსაზღვრულია გარეშე ორგანიზაციებისთვის	–	–	–
განსაზღვრულია ზედაპირული წყლის ობიექტებისთვის, მ.შ.	448	460	2.7%
– ნორმატივის შესაბამისად გაწმენდილი	448	460	2.7%
– არასაკმარისად გაწმენდილი	–	–	–
– დაბინძურებული გაწმენდის გარეშე	–	–	–
ნორმატიულად სუფთა წყლების წილი საერთო სადრენაჟო მოცულობასთან	100%	100%	–

2022 წელს ჩამდინარე წყლების მოცულობა 12 მილიონი მ³ –ით გაიზარდა, რაც ელექტროენერგიის გამომუშავების ზრდითაა გამოწვეული.

გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენის საფასურის გადახდა

ზედაპირული წყლის ობიექტების მოხმარებისთვის დაწესებული გადასახადის გადახდა

მაჩვენებლის დასახელება	2020	2021	2022
ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის სულ გამოყენებულ იქნა წყალი, მლნ მ ³	355	447	459
წყლის მოხმარებისთვის დაწესებული გადასახადის გადახდა, ათასი ლარი	0.355	0.448	0.459

2022 წელს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევისთვის საჯარიმო სანქციები არ დაწესებულა.

საწარმოო ნარჩენებისადმი დამოკიდებულება

სააქციო საზოგადოებამ შეიმუშავა და დაამტკიცა დებულება „სს „ხრამჭესი II“ –ის წარმოების და მოხმარების ნარჩენების შეგროვებისა და დროებითი შენახვის ორგანიზების შესახებ“, ასევე „ინსტრუქცია წარმოების ნარჩენების გატანის წესის შესახებ“. შემუშავებულია ნარჩენების დროებითი დაგროვების სქემები ჰიდროელექტროსადგურის ტერიტორიაზე ნაგვის ურნების ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით და შეიქმნა ნარჩენების წარმოქმნისა და გადაადგილების ჟურნალი. საშიში სამრეწველო ნარჩენების დაგროვება ხორციელდება სპეციალურ სერტიფიცირებულ ჭურჭელში.

გაფორმებულია ხელშეკრულებები ორგანიზაციებთან, რომლებსაც საწარმოო და საშიში სამრეწველო ნარჩენები გააქვთ. 2022 წელს გატანილ იქნა 7.600 ტონა ნარჩენი. 2021 წელს ნარჩენების გადამუშავებასთან დაკავშირებულმა ხარჯმა 7.24 ათასი ლარი შეადგინა, 2022 წელს კი – 8.80 ათასი ლარი.

კომპანიის ნარჩენების წარმოქმნის მოცულობის ცვლილება 2021–2022 წლებში, ტონა

მაჩვენებლის დასახელება	2021	2022	% ცვლილება
წარმოქმნილი ნარჩენები, მათ შორის	8.024	7.600	-5.3%
საფრთხე I კლასი	–	–	
საფრთხის II კლასი	0.005	–	
საფრთხის III კლასი	0.559	0.500	-10.6%
საფრთხე IV კლასი	–	–	
საფრთხე V კლასი	7.460	7.100	-4.8%

11. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისათვის

საზოგადოების დასახელება: სს „ხრამჰესი II“

იურიდიული სტატუსი: სააქციო საზოგადოება

იურიდიული მისამართი და ფაქტობრივი ადგილსამყოფელის მისამართი:

საქართველო, დმანისის რაიონი, დაბა ხრამჰესი –2

რეგისტრაციის თარიღი და ნომერი: 29 ნოემბერი 1996 წ., №31/5–4

საიდენტიფიკაციო ნომერი: 228882073

ოფისი ქ. თბილისში:

ა.აფაქიძის ქ. №7/6

ტელეფონი: (995 32) 233 08 29

ფაქსი: (995 32) 221 29 69

ელექტრონული ფოსტის მისამართი: kguliashvili@khramhesi.ge

ვებ.გვერდი: www.khramhesi.ge

სს „ხრამჰესი II“-ის რეგისტრატორი არის:

სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების გაერთიანებული რეგისტრატორი“

მისამართი: საქართველო, 0162, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. №74ა

ტელ.: (995 32) 222 53 51

ფაქსი: (995 32) 225 15 60

ლიცენზია №70006

სს „ხრამჰესი II“-ს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით შესრულებულია კომპანია EY LLC-ს მიერ.

იურიდიული მისამართი: საქართველო, 0005 ქ. თბილისი, კოტე აფხაზის ქ. N44

ტელ.: (995 32) 243 93 75

ფაქსი: (995 32) 243 93 76

ვებ.გვერდი: www.ey.com/georgia

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	8-39

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭეს II“-ის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭეს II“-ის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების 19-ე შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2022 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კომპანიის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2022 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 31 იანვარი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუის“ სახელით

2023 წლის 31 იანვარი

თბილისი, საქართველო

სს „ხრამჭესი II“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დაარულებული წლისთვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	6	13,497	38,680
ცვეთა	9	(3,363)	(3,424)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(2,026)	(2,069)
ქონების გადასახადი		(759)	(728)
დაზღვევა		(702)	(739)
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(478)	(225)
პროფესიული მომსახურება		(244)	(329)
მარეგულირებელი ორგანოს მოსაკრებელი		(88)	(137)
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები		(1,201)	(869)
საოპერაციო შემოსავალი		4,636	30,160
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	(1,563)	(2,723)
ფინანსური შემოსავალი	7	5,229	4,855
შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	12	1,072	-
მოგება, მოგების გადასახადით: დაბეგვრამდე		9,374	32,292
მოგების გადასახადის შემოზღუდვა/(დარიცხვა)	8	2,065	(5,647)
წლის წმინდა მოგება		11,439	26,645
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		11,439	26,645

ეს ფინანსური ანგარიშგება კონპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2023 წლის 31 იანვარს.

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

8-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებიდან განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	6	13,497	38,680
ცვეთა	9	(3,363)	(3,424)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(2,026)	(2,069)
ქონების გადასახადი		(759)	(728)
დაზღვევა		(702)	(739)
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(478)	(225)
პროფესიული მომსახურება		(244)	(329)
მარეგულირებელი ორგანოს მოსაკრებელი		(88)	(137)
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები		(1,201)	(869)
საოპერაციო შემოსავალი		4,636	30,160
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	(1,563)	(2,723)
ფინანსური შემოსავალი	7	5,229	4,855
შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	12	1,072	–
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		9,374	32,292
მოგების გადასახადის შემობრუნება/(დარიცხვა)	8	2,065	(5,647)
წლის წმინდა მოგება		11,439	26,645
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		11,439	26,645

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2023 წლის 31 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

8-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	79,147	74,702
აქტივის გამოყენების უფლება		96	19
სასესხო მოთხოვნები	12	14,544	14,058
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		–	2,615
არამატერიალური აქტივები		24	36
სულ გრძელვადიანი აქტივები		93,811	91,430
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10	1,269	1,631
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		637	–
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	11	1,158	4,212
სასესხო მოთხოვნები	12	440	1,179
გადახდილი ავანსები		227	244
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	10,132	5,863
სულ მიმდინარე აქტივები		13,863	13,129
სულ აქტივები		107,674	104,559
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	14		
სააქციო კაპიტალი		2,525	2,525
გადაფასების რეზერვი		31,766	32,758
გაუნაწილებელი მოგება		59,977	35,846
სულ კაპიტალი		94,268	71,129
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და ნასესხები სახსრები	15	1,834	6,465
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები		81	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		1,915	6,465
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები და ნასესხები სახსრები	15	4,242	5,490
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება	16	7,235	8,139
წმინდა საგადასახადო დავალიანება		–	1,612
გადასახდელი დივიდენდი	14	–	11,700
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი		14	24
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		11,491	26,965
სულ ვალდებულებები		13,406	33,430
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		107,674	104,559

8-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჰესი II“

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათას ლარში

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	2,525	34,030	39,929	76,484
წმინდა ზარალი წლის განმავლობაში ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა	–	–	26,645	26,645
მოგების გადასახადის გათვალისწინებით დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	(1,272)	1,272	–
	–	–	(32,000)	(32,000)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,525	32,758	35,846	71,129
წლის წმინდა მოგება	–	–	11,439	11,439
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(992)	992	–
დივიდენდების შემობრუნება (მე-14 შენიშვნა)	–	–	11,700	11,700
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	2,525	31,766	59,977	94,268

8-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		9,374	32,292
არაფულადი კორექტირებები მოგების დაბეგვრამდე მოგების გადასახადის და წმინდა ფულადი ნაკადების შესადარებლად			
ცვეთა	9	3,363	3,424
ამორტიზაცია		12	12
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკუროსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა		(2,166)	(1,810)
შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	12	(1,072)	–
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	1,563	2,723
საპროცენტო შემოსავალი	7	(2,069)	(2,523)
		9,005	34,118
საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		362	(28)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		3,054	(1,816)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		17	3
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში/ვალდებულებებში, წმინდა		(184)	(307)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ ვალდებულებებში		(904)	122
		11,350	32,092
გადახდილი მოგების გადასახადი		–	(3,582)
გადახდილი პროცენტი	15	(267)	(485)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		11,083	28,025
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(5,252)	(6,145)
ძირითადი საშუალებებიდან მიღებული შემოსავალი		78	–
შემოსავალი სასესხო მოთხოვნებიდან		–	7,475
მიღებული პროცენტი		3,394	1,345
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(1,780)	2,675
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	14	–	(20,300)
იჯარის დაფარვა		(27)	(27)
სესხების დაფარვა	15	(4,770)	(6,130)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,797)	(26,457)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		4,506	4,243
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	13	5,863	2,120
წმინდა საკუროსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(237)	(500)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	13	10,132	5,863

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

8-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათას ლარში

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამჭესი II“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამი, დმანისის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, დმანისის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი II“). წარმოებული ელექტროენერგია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი მომხმარებლები არიან საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები - სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“.

კომპანიას „ხრამჭესი II“-სთვის მიღებული აქვს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი კომპანიის კონტროლს ახორციელებს ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო ეეს“ (საბოლოო მშობელი კომპანია). ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაოს“ კონტროლს ახორციელებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-19 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა მფლობელის მიერ. პარტნიორთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. მფლობელს უფლება აქვს იურიდიული უფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით გადაფასების მეთოდის საფუძველზე.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახლად გამოშვებულ სტანდარტებს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. კონვერტაციით წარმოშობილი ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად/გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას და განმეორებით აფასებს მას.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალ ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის ანარიცხს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, მიეკუთვნება სესხების და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიებს და მოიცავს სასესხო მოთხოვნებს, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებასა და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. როდესაც კომპანიას არც გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და არც აქტივზე კონტროლი აქვს გადაცემული, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას იმდენად, რამდენადაც კომპანია მასში იქნება ჩართული. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული ვალდებულების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხების კატეგორიას და მოიცავს სესხებს და ნასესხებ სახსრებს, გადასახდელ დივიდენდებს და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ ვალდებულებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(iv) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით საბალანსო უწყისის თითოეული თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისთვის.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ საბაზრო - და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-17 შენიშვნაში.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიზშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებიდან.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შემენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა ხდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

მიმდინარე, ასევე შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	54 წლამდე
ქარხანა და მოწყობილობები	2-30 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	2-11 წელი
სხვა	2-9 წელი

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ზ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ელექტროენერგიის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერგია იყიდება საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიაზე და პირდაპირ მესამე პირზე. ელექტროენერგია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში და ელექტროენერგიის რეალიზაცია ერთადერთ შესასრულებელი ვალდებულებას წარმოადგენს. შესასრულებელი ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანია იყენებს პრაქტიკულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის არსებობასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს, რომ ანაზღაურების დაპირებული თანხა არ კორექტირდება მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის ეფექტის შესაბამისად, თუ პერიოდი დაპირებული საქონლის გადაცემიდან ღირებულების გადახდამდე ერთი წელი ან ნაკლები იქნება.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ გაცემული ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტითა და მთავარ მომხმარებლებთან შეთანხმებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). სემეკის 2019 წლის 28 ნოემბრის ბრძანებით, 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი განისაზღვრა 0,12304 ლარის ოდენობით და ეს ტარიფი 2021 წლის 31 დეკემბრამდე გამოიყენებოდა. სემეკის 2021 წლის 29 დეკემბრის ბრძანებით, ელექტროენერგიის გასაყიდი ტარიფი მვ/სთ-ზე 0,03767 ლარის ოდენობით განისაზღვრა 2022 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრამდე. 2022 წლის 28 თებერვალს გამოიცა დამატებითი ცვლილება და ტარიფი განისაზღვრა 1 მვ/სთ-ზე 0,04149 ლარის ოდენობით 2022 წლის 1 მარტიდან 2024 წლის 31 დეკემბრამდე.

(თ) გადასახადები

(i) მოგებიდან გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-8 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული მოგების გადასახადის კრედიტორული ვალდებულებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული საგადასახადო კრედიტორული ვალდებულება კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სხვა საოპერაციო ხარჯებში მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორულ დავალიანებასა და კრედიტორულ ვალდებულებას, რომლებიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ჩასათვლელი აქტივის (ანაზღაურებადი დღგ) ან ვალდებულების ნაწილში.

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღში. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან საბაზისო აქტივის ან ადგილმდებარეობის ობიექტის აღდგენასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები და აკლდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო შეღავათი.

აქტივის გამოყენების უფლებას შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყების თარიღიდან სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადა განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების ანალოგიურ საფუძველზე. ამასთან, აქტივის გამოყენების უფლება პერიოდულად მცირდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და იცვლება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასების შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, ან, იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი განაკვეთის ობიექტურად შეფასება შეუძლებელია, კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით.

კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) იჯარა (გაგრძელება)

„დამამძიმებელი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ - ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება

დამამძიმებელი ხელშეკრულება არის კონტრაქტი, რომლითაც სახელშეკრულებო გარდაუვალი ვალდებულებების შესრულების ხარჯები

აჭარბებს მის საფუძველზე მოსალოდნელ ეკონომიკურ სარგებელს. ცვლილებებში მითითებულია, რომ იმის შეფასებისას, ხელშეკრულება დამამძიმებელია თუ ზარალის მომტანი, საწარმომ უნდა გაითვალისწინოს ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საქონლის ან მომსახურების უზრუნველყოფის ხელშეკრულებას, მათ შორის ზღვრული ხარჯებიც (მაგ. პირდაპირი შრომის და მასალის ხარჯები) და უშუალოდ სახელშეკრულებო საქმიანობებთან დაკავშირებული ხარჯების გადანაწილება (მაგ. ხელშეკრულების შესასრულებლად გამოყენებული მოწყობილობების ამორტიზაცია და ხელშეკრულების მართვის და ზედამხედველობის ხარჯები). საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და ისინი გამოირიცხება, სანამ გარკვევით არ იქნება განსაზღვრული, რომ ისინი ერიცხება ხელშეკრულების კონტრაგენტს. აღნიშნულ ცვლილებას გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

„ძირითადი საშუალებები: „შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ - ბასს (IAS) 16-ის („იჯარა“) ცვლილება

ცვლილება საწარმოებს უკრძალავს ძირითადი საშუალების ღირებულებიდან წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი ამონაგების გამოკლებას, ამგვარი აქტივის ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ფორმით ფუნქციონირებისთვის საჭირო ადგილმდებარეობაზე და მდგომარეობაში მოყვანის დროს. ამის ნაცვლად, საწარმო აღიარებს ამონაგებს ამგვარი ერთეულების რეალიზაციიდან და მათი წარმოების ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ძირითადი საშუალებების ერთეულების რეალიზაციას ადგილი არ ჰქონია წარმოდგენილი ყველაზე ადრეული პერიოდის დაწყებისას ან მისი დაწყების შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) იჯარა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 1 - „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება - შვილობილი კომპანიები, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს“

ცვლილება უფლებას აძლევს შვილობილ კომპანიას, რომელიც გადაწყვეტს გამოიყენოს ფასს (IFRS) 1-ის პუნქტი D16(ა) კუმულაციური საკურსო სხვაობის დასაანგარიშებლად გამოიყენოს მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თანხები, მშობელი კომპანიის მიერ ფასს სტანდარტებზე გადასვლის თარიღის გათვალისწინებით, თუ კონსოლიდირების პროცედურებთან მიმართებაში არ იქნება გამოყენებული კორექტირება და იმ საწარმოთა გაერთიანების გათვალისწინებით, რომელშიც მშობელმა კომპანიამ შეიძინა შვილობილი კომპანია. ეს ცვლილება ასევე გამოიყენება მეკავშირე საწარმოსთან ან ერთობლივ საწარმოსთან მიმართებით, რომლებიც ფასს (IFRS) 1-ის B6(ა) პუნქტის გამოყენება აქვთ შერჩეული.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ აქვს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ის არ არის საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს.

ფასს (IFRS) 9 - „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - გადასახდელები „10-პროცენტის“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის

ცვლილება იძლევა იმ გადასახდელების კლასიფიცირებას, რომლებსაც მიმართავს საწარმო იმის განსაზღვრებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ვადები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ვადებისგან. ეს მოიცავს მხოლოდ მსესხებელსა და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ გადახდებს, მათ შორის მსესხებლის ან გამსესხებლის მიერ სხვა პირის სახელით განხორციელებულ ან მიღებულ გადახდებს. ბასს (IAS) 39-ისთვის („ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“) მსგავსი ცვლილება შემოთავაზებული არ არის.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან პერიოდის განმავლობაში კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიცირება არ მომხდარა.

ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ - დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში

ეს ცვლილება აუქმებს ბასს (IAS) 41-ის 22-ე პუნქტს, რომელიც გადასახადებიდან ფულადი ნაკადების გამორიცხვის უფლებას იძლევა აქტივების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ბასს (IAS) 41-ის ფარგლებში. ამ ცვლილებებს გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ის არ ფლობდა აქტივებს ბასს (IAS) 41-ის ფარგლებში საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიხშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასების პოლიტიკა აირჩია. *ბასს (IAS) 16 (ძირითადი საშუალებები)* ანგარიშვალდებული საწარმოსგან მოითხოვს გადაფასების სათანადო სიხშირით განხორციელებას, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ იყოს განსხვავებული, რაც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2020 წლის 30 სექტემბერს და ასახულია ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიის განსჯის თანახმად, ძირითადი საშუალებების გადაფასების აუცილებლობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ დგას, რადგან ბოლო გადაფასების თარიღიდან ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს ან გარემოებებს, რომლებიც მიანიშნებდა არსებით განსხვავებაზე კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიან ღირებულებას და საბალანსო ღირებულებას შორის 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს.

თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანია გამარტივებულ მიდგომას, ხოლო გაცემულ სესხებზე - ზოგად მიდგომას იყენებს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებასთან მიმართებით, ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 12 თვეში მოსალოდნელი დეფოლტის საფუძველზე განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრა, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის, დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მნიშვნელოვან ზრდას სასესხო მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიამ შეაფასა, რომ მის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაარსებითი იყო და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანარიცხი არ აღიარებულა (მე-11 და მე-12 შენიშვნები).

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია არ მოელის მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არსებით გავლენას ამ სტანდარტებისა და ცვლილებების გამოყენებით:

- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება - ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან)
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში - „ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან)
- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა - ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან)
- ▶ ერთი გარიგებიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი - ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ამონაგების უმეტესობა უკავშირდება შემოსავლებს ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან. შემოსავალი საქართველოში წარმოიშვება. შემოსავლის დანაწევრების სტრუქტურა მომხმარებლების მიხედვით არის შემდეგი:

	2022	2021
შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან გაყიდვებიდან (მე-19 შენიშვნა)	11,969	32,338
შემოსავალი ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან (ესკო) გაყიდვებიდან	1,302	2,375
სხვა შემოსავალი	226	3,967
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	13,497	38,680

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო ვალდებულებები არ არსებობდა. ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან აქტივების შესახებ მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2022	2021
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(1,561)	(2,719)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(2)	(4)
სულ ფინანსური ხარჯები	(1,563)	(2,723)
საბანკო ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-13 შენიშვნა)	630	649
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	3,160	2,331
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირზე გაცემული სესხიდან (მე-12 და მე-20 შენიშვნები)	1,439	1,875
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	5,229	4,855

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია „კომპანიის აშშ დოლარში და იაპონურ იენში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-17 შენიშვნაში.

სს „ხრამჰესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8. მოგებიდან გადასახადები

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2021 წლის განმავლობაში, კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე მოგების გადასახადის ხარჯი 5,647 ლარის ოდენობით, კანონით დადგენილი მოგების გადასახადის 15/85-იანი განაკვეთის გამოყენებით გამოცხადებული დივიდენდის თანხაზე. 2022 წლის განმავლობაში მოგების გადასახადი 2,065 ლარის ოდენობით გაუქმდა მშობელი კომპანიის გადაწყვეტილების შედეგად უარი ეთქვა 11,700 ლარის ოდენობით გამოცხადებულ დივიდენდებზე 2021 წელს (მე-14 შენიშვნა). მოგების გადასახადის შემობრუნება დაანგარიშდა უარყოფილი დივიდენდების თანხაზე 15/85-ის ოდენობით კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით.

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- მოწყობი- ლობები	სატრანს- პორტო საშუალებები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერს	196	58,142	16,042	435	331	313	75,459
შესყიდვები	-	-	15	-	3,490	25	3,530
გადატანები	-	-	2,706	-	(2,706)	-	-
2021 წლის 31 დეკემბერს	196	58,142	18,763	435	1,115	338	78,989
შესყიდვები	-	-	22	107	7,686	52	7,867
გასვლები	-	-	(122)	(111)	(75)	(1)	(309)
გადატანები	-	-	3,457	-	(3,457)	-	-
2022 წლის 31 დეკემბერს	196	58,142	22,120	431	5,269	389	86,547
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერს	-	(383)	(448)	(35)	-	(16)	(882)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(1,530)	(1,677)	(128)	-	(70)	(3,405)
2021 წლის 31 დეკემბერს	-	(1,913)	(2,125)	(163)	-	(86)	(4,287)
გასვლები	-	-	120	111	-	-	231
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(1,530)	(1,658)	(84)	-	(72)	(3,344)
2022 წლის 31 დეკემბერს	-	(3,443)	(3,663)	(136)	-	(158)	(7,400)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერს	196	57,759	15,594	400	331	297	74,577
2021 წლის 31 დეკემბერს	196	56,229	16,638	272	1,115	252	74,702
2022 წლის 31 დეკემბერს	196	54,699	18,457	295	5,269	231	79,147

სს „ხრამჰესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები	1,260	1,623
ნავთობპროდუქტები	9	8
	1,269	1,631

11. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან (მე-19 შენიშვნა)	1,154	4,207
სხვა მომხმარებლების სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	4	5
	1,158	4,212

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება და მისი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადაგადაცილებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება არ არსებობს და არსებული ნაშთი სრულად უკავშირდება დეკემბერში განხორციელებულ გაყიდვებს. კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგრესულ მონაცემებს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვის შესაფასებლად. ამ მეთოდის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლისთვის არაარსებითია და რეზერვი არ აღიარებულა.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთებში უკავშირდება ტარიფის მნიშვნელოვნად კლებას ერთ მე/სთ-ზე 0,12304 ლარიდან 0,04149 ლარამდე. გაყიდვების მოცულობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა.

12. სასესხო მოთხოვნები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სასესხო მოთხოვნები 1 იანვრის მდგომარეობით	15,237	7,475
კონვერტირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებიდან	–	14,058
მიღებული ძირითადი თანხა	–	(7,475)
მიღებული პროცენტი	(2,764)	(696)
ფინანსური შემოსავალი (მე-7 შენიშვნა)	1,439	1,875
შემოსულობა სასესხო მოთხოვნების ხელახალი შეფასებიდან	1,072	–
სასესხო მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	14,984	15,237
მიმდინარე	440	1,179
გრძელვადიანი	14,544	14,058

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. სასესხო მოთხოვნები (გაგრძელება)

2021 წლის 1 მარტს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 14,058 ლარის ოდენობით დაკონვერტირდა ლარში გამოხატულ პროცენტთან სესხად. სესხის დაფარვის წელია 2024, ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთია 10%. 2022 წლის განმავლობაში საპროცენტო განაკვეთი 14%-ით შეიცვალა და ხელახალი შეფასები შედეგად აღიარდა სესხის მოდიფიცირებით მიღებული შემოსულობა 1,072 ლარის ოდენობით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სასესხო მოთხოვნების ანარიცხის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. ამ მეთოდის კომპანიისეული შეფასებით, ნავარაუდევია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სასესხო მოთხოვნებთან მიმართებაში ანარიცხი არ აღიარებულა.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	10,132	5,863

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2022 წელს 630 ლარი შეადგინა (2021 წ.: 649 ლარი).

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში ერიცხება წლიური პროცენტი საბანკო ანაზღაურებზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად.

14. კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა 2,524,699 ავტორიზებული და გამოშვებული აქცია, თითოეულის ღირებულებით 0,001 ლარი. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციების 100%-ის მფლობელია „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია წმინდა მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება ძირითადად მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონში არაფერია ნათქვამი კომპანიის უფლებაზე, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2021 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 32,000 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2020 წ.: 20,000 ლარი) და გადაიხადა 20,300 ლარი. 2022 წლის 31 იანვარს მშობელმა კომპანიამ მიიღო 2021 წელს გამოცხადებული დივიდენდების თანხის 32,000 ლარიდან 20,300 ლარით ცვლილების გადაწყვეტილება. შედეგად, მან უარი თქვა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელ დივიდენდზე 11,700 ლარის ოდენობით.

სს „ხრამჰესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები და ნასესხები სახსრები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების მიმდინარე ნაწილი	4,242	5,490
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	1,834	6,465
	6,076	11,955

გადაუხდელი სესხებისა ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	დაფარვის ვადა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სესხი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო) (i)	2.3%	იაპონური იენი	2024 წლის 1 ივნისი	5,134	10,486
სესხი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო) (ii)	3.5%	ლარი	2024 წლის 1 ივნისი	942	1,469
				6,076	11,955

ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც კომპანიას რეაბილიტირებულ „ხრამჰეს II“-თან ერთად გადაეცა.

(i) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო)

იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხი საქართველოს მთავრობას გამოეყო „ხრამჰესი II“-ის რეაბილიტაციის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ, თავის მხრივ, იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხიდან მიღებული ამონაგები, გადახდის ვალდებულებასთან ერთად კომპანიას გადასცა. კრედიტორს იურიდიულად არ გაუთავისუფლებია საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი ვალდებულებისგან, შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ გარიგებაში გამოვიდა, როგორც პრინციპალი და კომპანიას აქვს მიმდინარე სასესხო ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 2,954,862 ათასი იაპონური იენის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ნახევარწლიური თანაბარი შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 2.3%.

(ii) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი

ზემოაღნიშნული სესხის გარდა, ფინანსთა სამინისტროსგან კომპანიამ ამავე მიზნობრიობის დამატებითი სესხი აიღო. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 10,788 ლარის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ნახევარწლიური შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3.5%.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები და ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

(iii) ცვლილება სესხებში

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სასესხო მოთხოვნები 1 იანვრის მდგომარეობით	11,955	18,161
გადახდილი ძირითადი თანხა	(4,770)	(6,130)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	1,561	2,719
გადახდილი პროცენტი	(267)	(485)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	(2,403)	(2,310)
სასესხო მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,076	11,955

16. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-19 შენიშვნა)	5,965	6,838
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-19 შენიშვნა)	510	584
სავაჭრო კრედიტორული ვალდებულება მომწოდებლების მიმართ	430	452
სხვა კრედიტორული ვალდებულება	330	265
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება	7,235	8,139

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ მომწოდებლების მიმართ სავაჭრო კრედიტორული ვალდებულება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება;
- ▶ კრედიტორული ვალდებულება დაკავშირებული მხარეების მიმართ გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულ მხარეა არ მოუთხოვია მისი დაფარვა;
- ▶ სავაჭრო ვალდებულება მომწოდებლების მიმართ და სხვა ვალდებულებები, ასევე დაკავშირებულ მხარის მიმართ არსებული კრედიტორული დავალიანება, ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე. კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზრებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოსთან - სს „თელასი“. სს „თელასის“ მიმართ სასესხო მოთხოვნების მთლიანი რაოდენობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 14,984 ლარს შეადგენდა (2021 წლის 31 დეკემბრის: 15,237 ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „თელასის“ მიმართ ვადაგადაცილებული საპროცენტო მოთხოვნა არ არსებობს (2021 წლის 31 დეკემბრის: 1,179 ლარი).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ასევე აქვს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს - შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია“ მიმართ - 1,154 ლარის ოდენობით (2021 წლის 31 დეკემბრის: 4,207). სავაჭრო დებიტორული დავალიანება შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანიის“ მიმართ უკავშირდება დეკემბრის გაყიდვებს და ის ვადაგადაცილებული არ არის.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული ნაშთების და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. ხელმძღვანელობის აზრით, სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანია“ გადახდისუნარიანი საწარმოებია და დამატებითი ფულადი სახსრების საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება ვადადამდგარი თანხების ამოღება, შესაბამისად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითად ჩაითვალა და მათგან მისაღებ თანხებზე ანარიცხი არ გაკეთებულა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგის (BBB-) მქონე სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის:

	საბალანსო ღირებულება	
	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-11 შენიშვნა)	1,158	4,212
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-13 შენიშვნა)	10,132	5,863
სასესხო მოთხოვნები (მე-12 შენიშვნა)	14,984	15,237
	26,274	25,312

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარისი მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე აქტივებმა მის მიმდინარე ვალდებულებებს გადააჭარბა.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე:

2022 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ლირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და ნასესხები							
სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	6,076	7,020	–	344	4,358	2,318	–
საიჯარო ვალდებულებები	95	105	–	–	14	91	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება (მე-16 შენიშვნა)	7,235	7,235	6,475	760	–	–	–
	13,406	14,360	6,475	1,104	4,372	2,409	–

2021 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ლირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და ნასესხები							
სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	11,955	14,993	–	356	5,744	8,893	–
საიჯარო ვალდებულებები	24	27	–	7	20	–	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება (მე-16 შენიშვნა)	8,139	8,139	7,422	717	–	–	–
გადასახდელი დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	11,700	11,700	–	11,700	–	–	–
	31,818	34,859	7,422	12,780	5,764	8,893	–

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებს ბანკში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს. სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას. კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში – გამოხატული		იაპონურ იენში გამოხატული	
	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სესხები და ნასესხები სახსრები	–	–	(5,134)	(10,486)
სავაჭრო კრედიტორული ვალდებულება	(6,475)	(7,422)	–	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	403	484	–	–
რისკის ნეტო ოდენობა	(6,072)	(6,938)	(5,134)	(10,486)

აშშ დოლართან და იაპონურ იენტან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა): ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
2022 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,214	(1,214)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	1,422	(1,422)
2021 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,388	(1,388)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	2,905	(2,905)

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი შესაძლებელია შემდეგნაირად:

		2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო	სამართლიანი	საბალანსო	სამართლიანი
	დონე	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-11 შენიშვნა)	დონე 3	1,158	1,158	4,212	4,212
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-13 შენიშვნა)	დონე 1	10,132	10,132	5,863	5,863
სასესხო მოთხოვნები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	14,984	13,988	15,237	15,237
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები	დონე 3	95	90	24	24
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება (მე-16 შენიშვნა)	დონე 3	7,235	7,235	8,139	8,139
სესხები და ნასესხები სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 3	6,076	7,900	11,955	18,658

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით უტოლდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო;
- ▶ ფინანსთა სამინისტროს გრძელვადიანი ფიქსირებული განაკვეთის სესხებისა და ნასესხები სახსრების, სასესხო მოთხოვნებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება კორექტირდება იმ სამართლიანი ღირებულების მისაღებად, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი თარიღით არსებულ საბაზრო განაკვეთებს ეყრდნობა.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები იზღუდება გადაფასების მოდელის გამოყენებით შეფასებული ძირითადი საშუალებებით და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს განეკუთვნება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას (განისაზღვრება კომპანიის ფასს სტანდარტების მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული კაპიტალის თანხის საფუძველზე), რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების მოსაზრება ჯგუფის ინტერპრეტაციისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი მოსაზრების დამტკიცებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვეყნე დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც არსებობს ვარაუდი, რომ ამგვარი გამოწვევის შედეგად წარმოიშვება დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, კომპანია აღიარებს ანარიცხს მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

კონფლიქტი უკრაინაში

უკრაინაში კონფლიქტის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. კონფლიქტის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე.

კომპანიის საბოლოო მშობელ კომპანიას რუსეთის ფედერაცია აკონტროლებს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის მდგომარეობით, არც კომპანია და არც საბოლოო მშობელი კომპანია არ იყო სანქცირებული ევროკავშირის, აშშ-ის და გაერთიანებული სამეფოს მიერ. კომპანია საქართველოში სანქცირებული არ არის. კომპანიას არ აქვს სავაჭრო ოპერაციები მის საბოლოო მშობელ კომპანიასთან და საბოლოო კრედიტორული დავალიანების ნაშთი უკავშირდება მართვის კრედიტორულ ვალდებულებას 5,965 ლარის ოდენობით (მე-16 და მე-20 შენიშვნები). გარდა ამისა, კომპანიას არ აქვს ოპერაციები რუსეთში, უკრაინაში, გაერთიანებულ სამეფოში, აშშ-ში ან ევროკავშირში და მისი ბიზნეს საქმიანობების უმეტესობას საქართველოს ტერიტორიაზე ახორციელებს. ზემოთ თქმულის გათვალისწინებით, გვჯერა, რომ კომპანიის ბიზნეს საქმიანობებთან დაკავშირებული აშკარა და მიმდინარე საფრთხეები არ არსებობს, თუმცა, რადგან კონფლიქტი კვლავ მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმ გავლენის საიმედოდ შეფასება, რომელიც მას შესაძლოა ჰქონდეს კომპანიის ბიზნესზე, რადგან გაურკვეველია ზოგადად ეკონომიკაზე მისი გავლენის სიმძლავრე.

სს „ხრამჰესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელი გუნდის წევრებმა წლის განმავლობაში 221 ლარის ოდენობის ანაზღაურება მიიღეს (2021 წ.: 204 ლარი), რაც ასახულია ხელფასებში, ბონუსებსა და დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოებში.

(ii) შემოსავალი

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2022 წლის განმავლობაში	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2021 წლის განმავლობაში	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერგიის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე-6 და მე-11 შენიშვნები)	11,969	32,338	1,154	4,207

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულება

	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2022 წლის 31 დეკემბერს	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბერს
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	5,965	6,838
ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	510	584
	6,475	7,422

(iv) გაცემული სესხები

მთლიანი სასესხო მოთხოვნების ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 14,984 ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერს: 15,237 ლარი). 2022 წლის საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 1,439 ლარი (2021 წ.: 1,875 ლარი). ხელახალი შეფასებიდან მიღებული შემოსულობა 1,072 ლარის ოდენობით (2021 წ.: ნული) ასევე უკავშირდება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ არსებულ სასესხო მოთხოვნებს (მე-12 შენიშვნა).

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. არაფულადი ოპერაციები

31 დეკემბრით დასრულებული წლების საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობა, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება, იყო:

	2022	2021
გამოცხადებული დივიდენდების უარყოფა (მე-14 შენიშვნა)	11,700	–
დივიდენდებზე დარიცხული მოგების გადასახადის		
კრედიტორული ვალდებულების შემოზღუდვა (მე-8 შენიშვნა)	2,065	–
სავაჭრო დებიტორული დავალიანების სესხად გარდაქმნა	–	14,058